

آبونه عثماني : هر ير ايجون
سنه لکي (۴۰۰) آلتی ایلنی
(۲۲۵) ممالک اجنبیه ايجون
سنه لکي (۴۵۰)، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشددر.

نسخه سی ۷,۵ غروشددر .
سنه لکي ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدلنه
یازیلز اعاده اولماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد حاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

الکشاف

آدره من تبدیلندمه آریجه
• غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه ايجون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور.

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

بو جهتلر بالطبع الهیات مجلس مدرسیته، و دیگر علاقہ دار مقابحه دوشونوله جک و یا خود دوشونولشد. قویاً امیدایده رم که قانونک امر ایلدیکی الهیات فا کولتہ سی ایله امام و خطیب مکتبلری مملکتک احتیاجاتنه موافق برطرز سالمه افراغ اولونه جقدر.

الهیات لیسہ لری

ملک احتیاجات دینیسی تأمین اچوره ضروری تدبیرلر

توحید تدریسات مقصدیله مدرسه لر قیادیلرکن دینی متخصصلر یتشدریمک لزومی ده حس ایدیله رک الهیات فا کولتہ سی تأسیسی دوشونلدی، نظر دقتہ آلدی. کوزل بردوشونوش! فقط دیگر فا کولتہ لر تدریساتی هضم و قبول ایده جک طلبه لر حاضر لایق ایچون فا کولتہ لرک دوننده تالی مکتبلره، لیسه لره لزوم محسوس بولندی حالدہ عجباً الهیات فا کولتہ سی مدرسه لرینه مخاطب اوله بیله جک تالی بر قسم بوفا کولتہ ایچون نه دن دوشونلیور؟ یا خود بوکالزوم کورولیور؟ اگر موجود لیسه لر الهیات فا کولتہ سی ایچون کافی درجه ده احضار ایدلش طلبه یتشدریه بیلورسه مقصدک حصولی ایچون موجود لیسه لر حال حاضر پروغراملریله کافی در دنیه بیلیر. حالبوکه موجود لیسه لرک پروغراملری تدقیق ایدیلتجه الهیات فا کولتہ سیته تدریسی الزم، تفسیر و حدیث، اصول و احکام قرآن، کلام و تصوف، ادبیات عربیه، الخ کبی یوکسک درس لری هضم ایتدیره جک درجه ده مبادی علوم دینه و عربیه نک موجود اولمادی کورولیور. بناءً علیه بونقصان و غیر کافی مبادی علوم ایله تجهیز ایدیله بیلیمش طلبه لری، فا کولتہ نک عالی درس لری آکلامغه سوق ایتک، صرف ونحو کورمه مش بر اقدی به ادبیات درسی و یرمک، تعداد و ترقیمی بیلیمین بر ابتدائی طلبه سنه فائض و تناسبدن بحث ایتک دیمکدر. بو، وهله ممکن الحصول کورلسه ده فعلیاتده قوه دن فعله چیقاریله میه جق بر تمنی و بوش بر تشبثدن برشی اوله مار.

مادامکه لیسه لر حال حاضرده پروغراملری اعتباریله الهیات فا کولتہ سنه طالب احضار ایده جک ماهیتده دکدر. و پروغراملری تعدیل و توسیع خصوصیه بالطبع موضوع بحث اوله مار. چونکه الهیات فا کولتہ سی لهنه اوله جق بوتعدیلات دیگر فا کولتہ لرک هاله ضررینه واونلر ایچون حاضرله جق طلبه لره لزومندن فضله شی کوسترمک صورتیله اضاعه و قتلرینی موجب بر ضرردر.

لیسه پروغراملرینک حال حاضری احتیاجه کافی دکل و توسیعاً تعدیلی ده فضله کلفتی موجب. شو حاله دینی متخصصلر یتشدریه جک الهیات فا کولتہ سنک آغیر درس لری آلتنده طالب لری ازمه مک ایچون

فا کولتہ سی تأسیس ایده بیلیمسی ایچین لازم اولان هرشی یاپیله جقدر. عقل و منطق بونی اقتضا ایدر.

س — الهیات ایچین عمومی لیسه مآذونی اولمق غیر کافی اولدیغه قائل بولنیورسکز. او حاله سزجه بوفا کولتہ نک طلبه سی زه دن کلی در؟

— بن الهیات فا کولتہ سنه کیره بیله جکلر ایچون عمومی لیسه مآذونی اولمق نه دن کافی اولدیغی ایضاح ایتدم ظن ایدیورم. بناءً علیه حقیقی بر الهیات فا کولتہ سی تأسیس ایده جکسه — قانون بونی آمردر — اوکا بر مخرج دوشونمک ضرورتی وارد. البته علاقہ دارلر اوجهی ده دوشونمشلر و یا دوشونونه جکلر در. بنده کزجه بونی دوشونونه یه ده لزوم یوقدر. چونکه حال حاضرده بو مخرج موجوددر.

بیلیرسکز که ملغا دارالخلافه مدرسه لرینک آلتی سنه لک تالی قسمی واردی. بونلر لیسه معادلی در. بر آرائق بن ده بوراده معلم ایدم. بونلر ده عصری علوم و فنون تحصیل اولوندیغی کبی، انگلیزجه، فرانسه زجه لسانلری ده تدریس اولونمقده ایدی.

حق بر آرائق روسجه و آلمانجه ده واردی. بونلرک فایه سی علوم اسلامیته نک شعبات مختلفه سنه اختصاص پیدا ایتک اولدیغی جهته بالطبع هر مجده ده زیادہ قوتلیدر. بناءً علیه هم الهیات فا کولتہ سنک اساسی و مملکتته نافع بر شکلده یاشیاماسی، هم ده خلقمیزک دینی احتیاجلرینک تطمین ایدیله بیلیمسی ایچین الک سالم طریق، بالآخره امام و خطیب مکتبی نامی آلمش اولان دارالخلافه مدارسنک آلتی سنه لک اقسام تالیسه سی «الهیات لیسه سی» عنوانیله ابها ایدیلکدر. اساساً بویوک ملت مجلسنک قبول ایلدیکی توحید تدریسات قانونی موجبنجه بعدما مفتی، واعظ، دین طلمی، دین متفکری، امام، خطیب، مؤذن کبی نه قدر مأمورین دینه وارسه بونلرک هپسنی یتشدریه جک یکانه مؤسسه معارف و کالتی در. بوقدر آغیر بر یوک آلتنه کیرمش اولان بر وکالت، البته بونلری ناصل ونه سورتله یتشدریه جکی دوشونمک مجبوریتده در. دیدیکم شکلده بر الهیات لیسه سی قبول ایدیله هر یرده بولنان دارالخلافه مدرسه لری عینی پروغرام داخلنده ابها اولورسه هم الهیات فا کولتہ سی طلبه بولور و یاشار، هم ده دیگر وظائف دینه اربابی یتشه بیلیر. حق الهیات فا کولتہ سنک ماهیت اصلیه سی نظر دقتہ آلتنجه الهیات لیسه سی بعدالاکال واعظ و یا خود مفتی اولمق آرزو ایدنلر ده زیادہ تکمیل ایتک و حقیقی برواعظ اوله بیلیمک ایچین مختلف یرلر ده ایکی سنه لک عالی مدرسه نک بولونمسی ده لازمدر. باشقه صورتله دین متفکری یتشدریمک دکل، امام و خطیب بیله یتشه میه جکندن چوق قورقولور. هر شینی دوغوران و یاشاران احتیاجدر. حقیقی احتیاجدن دوغان شیلردر که، یاشامایه نامزددر.

تورکستانده مسلمان حرکتی

روسیهده شورالر حکومتی وضعیتی

بز کچنلرده یازدیغمز بر مقالهده غیر طبیعی احوالک دوام ایده -
میه جکئی، قومونیزم کی غیرقانونی حیاتلرک هر زمان انسانلرده موقت
بر خستهلق قیلندن کلوب کجیجی سریع الزوال بر وضعیت اوله جغنی
قید ایتمشدک. بو صوک هفته ظرفنده کرک روس غزتله لری، کرک
روسیه وضعیتی حقنده بیان مطالعهده بولونان اجنبی غزتله لری قومو -
نیستلرک مملکته، اوچورومه دوغری کیتمکده اولدقلرینی
کوستریبور. «برهس دوسوار» ۱۱۰ نومرولو نسخهسنده «تایمس» دن
نقلاً دیورکه:

روسیهده وضعیت چوق قنادر، شهر وبلدهلرده ساکن آدملر
تدریجاً توملکده، بالخاصه اوقرانیاده اهلینک منوران قسمی آهسته
آهسته حیات آغزلغندن البسه سزلک و آغلغه تحمل ایده میهرک وفات
ایتمکدهدر. عادی بر قات البسه یوز اللی، ایکی یوز روبله آلتون پاره
حسابنه درکه بر مأمورک اوچ آیلوق معاشی بدلی دیمکدر.

کویلرده ایسه حیات بر درجه یوله کیرمشدر. چونکه کویلرده
البسه اسبابی کندیلری، قادیلر، قیزلر آل ایشلریله تأمین ایتمک
باشلامشدر. لکن بو، بر فکر وتدبیر محصولی اولیوب سوق ضرورتله حصوله
کلن بروضعیتدر. کویلر نظرنده قومونیزم بر معماکی تاقی اولندیغندن
بولشه ویکلره بعضاً سلاح ایله ده مقابله ایتمکده لردر. کویلر حیاتنده
قومونیزم کلمه سی غایت منفور برشی اولوب «خیرسز، یان کسبیجی،
معناسه استعمال اولتمکدهدر. دینسزلک کویلر آده سنه قطعاً کیره مه -
مشدر. کویلرک حکومت آدملرینه هیچ امنیتلری قالمامشدر. بالخاصه
اوقرانیاده حکومت آدملری لغتله یاد اولنیور.

تورکستان قیامی، قومونیزملری بوسوتون شاشیرتمشدر. تورکستان
اختلاله قارشی، قومونیزملر قویان ولایتندن عسکر سوقه مجبور
اولدیلر. تورکستانده بولنان عسکرلر اختلالچیلره التحاق ایتدیلر.
صوک کونلرده اورال واورنبورغ قازاقلری تورکستان شمندوفر خطقی
کسشلردر. اختلالچیلر بیاننامه لرنده کندیلرینک یالکیز قومونیزملره
قارشی قیام ایتدکلرینی اعلان ایدیورلر. «بز مملکتتمیزی تخریب
ایتمش اولان قومونیزم حکومتنه قارشی صوک بر آدم قالدیجه قدر
محاربه ایده جکیز.» دیورلر. بخاراده بولنان روس عسکرینک
مرکز ایله علاقه سی کسيلمشدر. خیوهده بولشه ویک عسکری قالمامشدر.
حکومت تمامیه اختلالچی تورکملر لندهدر. تورکملر ایسه عمومیتله
قیام ایتمشدر.

الهیات فاکولته سنه مخصوص تالی بر قسم قبول وتأسیسی ایجاب ایدرکه
ائمه وخطبا یتشدیردک بوقسم اختصاص دینی درجه سنه قابل خطاب
اوله بیله جک طلبه ده حاضر لامش اولسون. اکر بویه یایلمازده موجود
لیسه پروغراملری کافی عد اولنورسه هم فاکولته نك کنج مداوملرینه،
هم ده ملتک هبا اوله جق مصرفه شیمدین آجیمق اقتضا ایدر.

یوق، فاکولته نك تدریس سنه لری تمدید اولنورق پروغرامی تالی
وعالی قسملرینی محتوی اوله رق تنظیم ایدیه جک اولورسه تالی قسمنک
فاکولته تعیرینک دائره شموله ادخال ایدلمسی هم بر آرز کولنج،
هم ده احتیاجی تطمین غیر مساعد اولمش اولور.

بوخصوصده یایله جق شی فاکولته نك خارجده ائمه وخطبا یتشدیره جک،
هم ده فاکولته مدرسلرینک خطابنه الیریشلی، قابلیتلی طلبه احضار
ایله یه جک تالی مدرسلر مختلف مواقعده تأسیس وکشاد ایدلمیدر.

هرهاتکی بر شکل وصورته اولورسه اولسون دینی متخصصلر
یتشدیره جک الهیات فاکولته سنه تالی بر قسم دوشونلر و حاضر لئمازایسه
دینی متخصصلر یتشدیرمک آرزو واملی ده دائماً بر آرزو وامل اولوق
درجه سنی قطعاً کچه مز. هر زمان ایچون دینی متخصصلره احتیاجمز
درکار و حال حاضره نظراً بومتخصصلرک یکانه منشائی ده مادامکه الهیات
فاکولته سی اوله جقدر، بناء علیه کسب اهمیت وتزاکت ایدن بومستله
اطرافنده دینی متخصصلرک طوبلانورق عریض وعمیق دوشوندکدن
صکره تالی وعالی اوله رق ایکی پروغرام احضار ایللری، ایتدیلمسی
صورت قطعیه ده الزمدر.

بومستله اصلاً اهمالی جائز اولیان بر حقیقتدرکه ایر، کیچ مطلقاً تجلی
ایتمک ضروریدر.

معارف سیاستمیزی تدویر ایده جک اولیای امورک بونی نظردن
قاجیر مامسی ایجاب ایدر. اساساً سیاستده اک کوزل تدبیر وچاره موفقیت،
حقی دائماً حق اولدینی ایچون قبول ایتمکدر.

فوجحصار: تمهین

الهیات تمهینی اجموده اردریابه طلبه کومر بیلیمی؟

وقت غزته سنده شویله غریب بر حوادث کورولمشدر:

«۳۳۱ سنه سنده ملغا خارجیه نظارتی واسطه سیله معارف ناظری شکری
بک زماننده بر آلمان، دارالفنونه مراجعت ایتش وایکی تورک طلبه سنک آلمان
دارالفنونلرنده الهیات تحصیل ایچون بر هبه ده بولونمشدی. بو هبه آلیوم
دویجه بانقده اولوب امانت بوپارا ایله ایکی طلبه کی تحصیل کوندره جکدر.»
اوروپا به فن وصنعت تحصیل ایچون طلبه کوندریلرینی آکلارز.
فقط (الهیات) تحصیل ایچون دارالفنون امانتک اوروپا به طلبه کوندرمسنک
هیچ بر معناسی یوقدر. پاپاس یتشدیرمک ایچون تأسیس اولونان اوروپا
الهیات فاکولته لرینه طلبه کوندرمکه قالدیشمقدن ایسه بو پاره ایله بزم
دارالفنونده فقه، اصول فقه، کلام وتصوف درس لرینی تأسیس ایتمک ده نامناسبدر.